

MEDIKAMENTUAK ETA ERORTZEKO ARRISKUAK

ARRISKUA	Talde terapeutikoa	Medikamentuak	Eragindako ondorioak	Hartu beharreko neurriak
HANDIA	Ansiolitikoak eta hipnotikoak	Alprazolam, Bromazepam, Clorazepato dipotásico, Diazepam, Lorazepam, Lormetazepam, Triazolam, Zolpidem	Hipotentsio ortostatikoa (HO), kontzientzia maila, mugimenduen koordinazioa eta arreta gutxitzea, zorabioak eta nahasketa	- Ez hasi tratamendu berririk - Ahal izanez gero, bertan behera utzi edo gutxitu botika kopurua - Kentzea, beti ere, gainbegiratuta
	Depresio aurkakoak	Triziklikoak: Amitriptilina, Imipramina Beste batzuk: Mianserina, Mirtazapina, Trazodona ISRS: Citalopram, Venlafaxina, Duloxetine, Fluoxetine, Paroxetine	Erortzeko arrisku bikoitza, logura, ikusmen lausotua, HO, idorreria, gernu-erretentzioa	- Agindua berrikusi, eta ahal izanez gero, bertan behera utzi, beti ere, gainbegiratuta - Ezin bada bertan behera utzi, dosia/maiztasuna murriztu
	Antipsikotikoak	Clorpromazina, Haloperidol, Olanzapina, Quetiapina, Risperidona	HO, nahasketa, mugimenduen koordinazioa gutxitzea, oreka galtzea, parkinsonismoa	- Agindua berrikusi, eta ahal izanez gero, bertan behera utzi - Ezin bada bertan behera utzi, dosia/maiztasuna murriztu
	Antikolinergikoak, puxikan eragina	Fesoterodina, Solifenacina, Tolterodina	Zorabioak, ikusmen lausoa, gernu erretentzioa, nahasketa, logura	- Agindua berrikusi - Dosia/maiztasuna murriztu edo bertan behera utzi
	Parkinsonaren aurkakoak	Entecapona, Pramipexol, Rasagilina, Ropirinol, Rotigotina	HO, nahasketa, zorabioa, eguneko logura, loezina, nahasketa	- Arteria presioaren kontrolatu - Ahal izanez gero, espezialistak medikamentua aldatzea
ERTAINA	Analgesiko opiazeosoak	Opiazeo guztiak eta horien ondorengoak: Kodeina, Fentanilo, Morfina, Oxycodona, Tramadol	Logura, nahasketa, haluzinazioak, HO, mugimenduen moteltasuna	Dosi txikiekin tratamendua hasi eta dosia eta agindua aldizka berrikusi
	Epilepsia aurkakoak	Carbamazepina, Fenitoína, Fenobarbital, Gabapentina, Lamotrigina, Levetiracetam, Topiramato, A. Valproico	Dosi altuetan, egonkortasun eza Medikamentu berriekin datuak falta dira	- Agindua baloratu (mina dagoenean hartu) - D bitaminaren osagarriak hartu ala ez baloratu
	Bertigo aurkakoak	Betahistina, Cinarizina, flunarizina	HO, sedazioa	- Tratamendurik ez hasi - Bertan behera utzi, ez dago ebidentzia terapeutikorik
	Antihistaminikoak	Dexclorfeniramina, Difenhidramina, Hidroxicina	Sedazioa	Erabilera ekiditu eta lasaigarri ez diren Antihistaminikoak erabili
	Kardiobaskularrak	IECA/ARAI: Enalapril, Captopril, Ramipril, Candesartan, Losartan, Valsartan Diuretikoak: Amilorida, Clortalidona, Espironolactona, Furosemida, Hidroclorotiazida, Indapamida, Beta-blokeatzailak: Atenolol, Bisoprolol, Carvedilol, Nebivolol, Propranolol Alfa-blokeatzailak: Alfuzosina, Doxazosina, Silodosina, Tamsulosina	Hipotentsioa, HO, zorabioak, nekea, logura, nahasketa Hiponatremia, hipokalemia Bradycardia, hipotensioa, HO, sinkopea	- Arteriaren presioa aldizka kontrolatu - Agindua berrikusi eta, ahal izanez gero, seguruagoak diren aukerak erabili, batez ere alfa-blokeatzailen kasuan - Jariakinen gainkarga ez badago, diuretikoaren erabilera murriztu edo bertan behera utzi
TXIKIA	Dementzia (IAC)	Donepezilo, Galantamina, Rivastigmina	Bradycardia eta sinkopea	Onurarik edota agindurik ez badago, bertan behera utzi

Bibliografia: Barbara Cadario. Falls and injury prevention coalition. Drugs and the risk of falling. Guidance document. August 2009; E. Duaso et al. Unidades de Prevención de caídas y de fracturas osteoporóticas. Propuesta del grupo de osteoporosis, Caídas y Fracturas de la Sociedad Española de Geriatria y Gerontología. Rev Esp Geriatr Gerontol, 46(5): 268-274. 2011; Marlies R. de Jong et al. Drug-related falls in older patients: implicated drugs, consequences, and possible prevention strategies. Ther Adv Drug Saf 4 (4), 147-154. 2013.; Polypharmacy: Guidance for prescribing in Frail Adults. All Wales Medicines Strategy Group. July 2014.; Polypharmacy Guidance. Realistic Prescribing. Scottish Government Polypharmacy Model of Care Group. 3rd Edition, 2018. Scottish Government.; Medimecum: Guía de terapia farmacológica. Springer Healthcare. 2018. Shirley Musich et al. Falls-Related Drug Use and Risk of Falls among Older Adults: A Study in a US Medicare Population. Drugs Aging 34: 555-565 (2017).

MEDIKAMENTUAK ETA ERORTZEKO ARRISKUAK

